

TÜRKİYE KALKINMA VE YATIRIM BANKASI ANONİM ŞİRKETİ

ÇEVRE VE SOSYAL POLİTİKA

Aralık 2025

KISALTMALAR

Banka / TKYB: Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası

CITES: Nesli Tehlike Altındaki Yaban Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme

ÇSG: Çevre, Sağlık ve Güvenlik

Ç&S, ÇS: Çevresel ve Sosyal

ÇSAP: Çevresel ve Sosyal Aksiyon Planı

ÇSDT/ÇSDD: Çevresel ve Sosyal Durum Tespiti / Değerlendirmesi

ÇSYS: Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi

ÇSRDA: Çevresel ve Sosyal Risk Değerlendirme Aracı

GIIP: Uluslararası İyi Sektörel Uygulamalar (Good International Industry Practices)

IFC: Uluslararası Finans Kurumu (International Finance Corporation)

ILO: Uluslararası Çalışma Örgütü (International Labor Organization)

IMO: Uluslararası Denizcilik Örgütü (International Maritime Organisation)

MARPOL: Gemi Kaynaklı Kirliliğin Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme (International Convention for the Prevention of Pollution from Ships)

Paris MOU: Paris Liman Devleti Kontrolü Mutabakat Zaptı (Paris Memorandum of Understanding on Port State Control)

PCB: Polislorlu Bifenil (Polychlorinated Biphenyl)

SKA: Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

SOLAS: Denizde Can Güvenliği Uluslararası Sözleşmesi (Safety of Life at Sea)

ŞGM: Şikâyet Giderme Mekanizması

İÇİNDEKİLER

1. AMAÇ	4
2.KAPSAM	4
3. ÇEVRESEL SOSYAL RİSK KATEGORİZASYONU	5
4. İLİŞKİLİ TESİSLER VE BİRİNCİL TEDARİK ZİNCİRİ	5
5. ACİL DURUM VE AFET YÖNETİMİ.....	6
6. ORTAK YAKLAŞIM.....	6
7. İLKELER	6
8. TKYB’NİN KURUMSAL YAPILANMASI.....	7
9. POLİTİKA REVİZYONU VE PAYLAŞIMI	11
10. DOKÜMAN TARİHÇESİ.....	11
EK-1 TKYB FİNANSE EDİLMEYEN FAALİYETLER LİSTESİ	12

1. AMAÇ

Banka'nın misyonu; yatırımcıların finansman ve danışmanlık ihtiyacını karşılayarak ülkemizin sürdürülebilir kalkınma öncelikleri doğrultusunda yapısal dönüşümüne yardımcı olarak, sermayenin tabana yayılmasına katkı sağlamak, dinamik, yenilikçi, çevreye ve topluma duyarlı bankacılık anlayışıyla çalışanlarımıza ve diğer tüm paydaşlarımıza değer katmaktır. Bu misyon doğrultusunda, Banka çevresel ve sosyal sürdürülebilirliği, sürdürülebilir ve kapsayıcı kalkınmanın temel bir bileşeni olarak görmektedir. Banka, sürdürülebilir kalkınmanın üç boyutunu -ekonomik, sosyal ve çevresel- dengeli ve bütünlük bir şekilde ele alma gerekliliğinin farkındadır. Banka, bu Ç&S Politika ile operasyonel faaliyetleri ve finansal hizmetleri sonucunda ortaya çıkabilecek doğrudan ve dolaylı çevresel ve sosyal etkilerini yönetmeyi amaçlamaktadır.

Banka, çevresel ve sosyal kalkınmanın önemini ve sağlayacağı uzun vadeli faydaların bilincindedir. Banka, faaliyetlerinden kaynaklanan etkileri yönetmek için iklim değişikliğiyle mücadeleye ek olarak kaynak optimizasyonunu benimsemekte, olumlu çevresel ve sosyal faaliyetlerini arttırmakta ve olumsuz çevresel ve sosyal etkileri en aza indirmektedir. Banka, yasal yükümlülüklerini yerine getirmeyi, çevresel ve sosyal farkındalığı desteklemeyi, sürdürülebilirlik odaklı olmayı, performansını sürekli olarak iyileştirmeyi ve bilgi birikimini paydaşlarıyla paylaşmayı taahhüt eder.

Banka'nın bu yöndeki vizyonu, Banka'nın çevresel ve sosyal sürdürülebilirliğe yönelik isteklerini yukarıda belirtilen vizyonuna yansıtarak, küresel kalkınma gündemiyle uyumlu hale gelmiştir. Birleşmiş Milletler SKA'ları, Kalkınma Finansmanı gündeminin ve Paris İklim Anlaşması gibi uluslararası mevzuatın belirlediği hedeflere ulaşmada başarısının, büyük ölçüde Banka'nın faaliyet gösterdiği bölgenin kolektif başarısına bağlı olduğunu kabul eder. TKYB, istihdam ve ekonomik büyümeyi, sanayiye, inovasyon ve altyapıyı, sürdürülebilir ve temiz enerjiyi teşvik eden ve iklim değişikliğiyle mücadele eden alanları özel olarak hedefleyen sürdürülebilir bir kalkınma stratejisini benimser.

2.KAPSAM

Bu politika, Banka'nın tüm çalışanlarını ve faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu ÇS Politika'nın gereklilikleri; finansman kaynağı veya finansman yöntemleri ve ürünleri ne olursa olsun, TKYB tarafından finanse edilen ve/veya TKYB tarafından yürütülen kamu veya özel sektör projeleri ve bu projelerin tüm bileşenleri için geçerlidir. Kredi ve/veya hibe ve/veya öz sermaye ve/veya

garantiler gibi diğer yollarla finanse edilen süreçler de bu kapsama dahildir. Müşteri ile imzalanan sözleşmelerde, projeye hangi ÇS gerekliliklerinin uygulanacağı açıkça tanımlanır.

3. ÇEVRESEL SOSYAL RİSK KATEGORIZASYONU

TKYB, projeleri, mevcut ÇSRDA'nın güncel versiyonunu kullanarak Yüksek Risk (A), Önemli Risk (B+), Orta Düzey Risk (B) ve Düşük Risk (C) olmak üzere dört risk kategorisinden birine atayacaktır.

4. İLİŞKİLİ TESİSLER VE BİRİNCİL TEDARİK ZİNCİRİ

TKYB, kredi borçlusunun/müşterisinin söz konusu ilişkili tesisler üzerinde kontrol veya nüfuz sahibi olduğu ölçüde, bu Politika'nın getirmiş olduğu kuralları ve yükümlülüklerin ilgili ilişkili tesislere de uygulamasını zorunlu kılacaktır. "İlişkili tesisler", bir projenin parçası olarak finanse edilmeyen ve takip eden özelliklere sahip yeni tesisler veya faaliyetler anlamına gelir;

- (i) Projeyle doğrudan ve önemli ölçüde ilgili,
- (ii) Projeyle eş zamanlı olarak geliştirilmiş veya geliştirilmesi planlanmış ve
- (iii) Projenin uygulanabilirliği için gerekli olan ve projenin varlığı olmasa geliştirilmesi muhtemel olmayan yeni tesis veya faaliyetlerdir.

Eğer bir proje ilişkili tesisler içeriyorsa, TKYB borçlu/müşteriden bu politikanın gerekliliklerini yerine getirmesini zorunlu kılacaktır.

Birincil tedarikçiler, projenin temel işlevleri için gerekli olan mal veya malzemeleri sürekli olarak doğrudan projeye sağlayan tedarikçilerdir. Birincil tedarik zinciri, projenin temel işlevleri için gerekli olan mal veya malzemelerin tedarikçilerini ifade eder. Günümüzde, birincil tedarik zincirlerindeki çevresel ve sosyal risklere giderek daha fazla odaklanılmaktadır. Aslında genellikle en ciddi çevresel ve sosyal riskler doğrudan proje faaliyetlerinden ziyade projenin birincil tedarik zincirlerinde ortaya çıkmaktadır. Bu risklerin en belirgin olanları , zorla çalıştırma riski ya da belirli hammaddelerin temininden kaynaklı biyolojik çeşitliliğe yönelik olumsuz etkilerin doğurduğu risklerdir. Bu konular, TKYB'nin durum tespiti süreci kapsamında sistematik olarak ele alınacaktır.

5. ACİL DURUM VE AFET YÖNETİMİ

Doğal afetler, krizler ve/veya çatışma durumlarından kaynaklanan, acil müdahale, yardım, tahliye veya hasar giderimi gerektiren olaylar için Banka İş Sürekliliği Politikası ve İş Sürekliliği Planı da belirtilen kurallar uygulanır. Bu düzenlemeler, her türlü afet, kriz veya kesinti de dahil olmak üzere Banka'nın normal faaliyetlerini kesintiye uğratabilecek öngörülemez ve acil durumlara özel olarak hazırlanmıştır. Bu gibi durumlarda, TKYB' nin kredi süreci ile ÇS risk değerlendirmesi eş zamanlı yürütülür. TKYB'nin potansiyel etkilerin ve risklerin “düşük” veya “orta” seviyede olduğunu tespit ettiği durumlarda, ilgili ÇS faaliyetleri - örneğin çalışmaların ve yönetim planlarının hazırlanması – proje uygulamasıyla paralel olarak yürütülebilir; böylece hem hızlandırılmış işlemlerin aciliyeti, hem de değerlendirme gerekleri aynı anda ele alınmış olur.

6. ORTAK YAKLAŞIM

TKYB, çok taraflı veya ikili kuruluşlarla birlikte bir projeye ortak finansman sağladığında ve uygun olduğu durumlarda, söz konusu ortak kuruluşlar ve borçlu/müşteri ile iş birliği yaparak, projenin değerlendirilmesi, geliştirilmesi ve uygulanması için ortak bir yaklaşım üzerinde mutabakata varacaktır. Ortak yaklaşım, eğer TKYB'nin ÇS Politika hedefleriyle önemli ölçüde tutarlı sonuçlar sağlıyorsa, kabul edilebilir olarak sayılır. Ortak yaklaşımın uygun olup olmadığı belirlenirken; TKYB tarafından ilgili tarafların politika, standart ve uygulama prosedürleri de dikkate alınacaktır.

7. İLKELER

Banka, finanse ettiği yatırımlarda, biyolojik çeşitliliği ve kültürel mirası koruyacağını, toplulukların, hassas grupların veya bireylerin yaşam koşullarına olumsuz etki oluşturmaktan ve ayrımcılıktan kaçınacağını ve fırsat eşitliğini teşvik edeceğini taahhüt eder. Banka, çevre ve toplum üzerinde kabul edilemez etkileri olabilecek yatırımları desteklemez veya finanse etmez. Banka, yasalar ve Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere uygun olarak yasaklanan ve bu Politikaya ekli olan TKYB Finanse Edilemeyen Faaliyetler Listesinde (EK-1) yer alan ya da kaynak sağladığı kuruluşların çevresel ve sosyal şartları ile uyumlu olmayan faaliyetleri finanse etmez. Banka, yürürlükteki yasal düzenlemelere ve Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere uygun olan ya da makul bir süre zarfında uygunluk sağlayacağına dair bir plan sunan yatırımları finanse eder.

Genel olarak sürdürülebilirliği teşvik etme ve çevresel, sosyal ve iklimle ilgili olumsuz etkilerden kaçınma hedefi doğrultusunda, TKYB aşağıdaki ilkeleri uygular:

- Çevre kirliliğini ve çevresel zararları (emisyonlar ve kirlenme dâhil) önlemek, azaltmak veya sınırlamak,
- Kilit paydaşlarla kapsayıcı bir iletişim kurarak ve ŞGM'nı kullanarak ilgili paydaşların görüşlerini, endişelerini vb. dikkate almak;
- Biyoçeşitliliği ve tropikal yağmur ormanlarını muhafaza etmek ve korumak, doğal kaynakları sürdürülebilir biçimde yönetmek,
- İklim değişikliğinin muhtemel ve öngörülebilir etkilerini dikkate almak, uyum sağlama potansiyelinden faydalanmak,
- Projelerin etki alanındaki toplulukların – özellikle kırılgan gruplar ve yerli halkların – yaşam koşullarını olumsuz etkilemekten kaçınmak,
- İnsanların zorunlu yerinden edinmesi ve zorla tahliyeyi önlemek veya en aza indirmek, arazi kullanımı değişikliklerinin neden olduğu sosyal, fiziksel ve ekonomik olumsuz etkileri azaltmak ve etkilenen nüfusun önceki yaşam koşullarını yeniden tesis etmek,
- İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin ve sağlık korumasının sağlamak ve desteklemek,
- Zorla çalıştırma ve çocuk işçiliğine izin vermemek, istihdamda ayrımcılığı yasaklamak ve sendika özgürlüğünü ve toplu sözleşme hakkını desteklemek,
- Her türlü ayrımcılığı önlenmek,
- Kültürel mirası korumak ve muhafaza etmek,
- Gerektiğinde, olası çevresel ve sosyal olumsuz etkileri azaltıcı önlemler almak.

8. TKYB'NİN KURUMSAL YAPILANMASI

8.1. Çevresel Sosyal Yönetim Sistemi (ÇSYS)

Banka çevresel ve sosyal risk değerlendirmesinin tüm yatırım ve kredi uygulamalarında rutin karar alma süreçlerinin bir parçası olması gerektiğine inanmaktadır. Bu nedenle ÇSYS geliştirilmiştir. Bu sistemi kredi ömrü boyunca uygulayarak yatırımın kredi, itibar, çevresel ve sosyal yükümlülüklerine ilişkin risklerinden korunması hedeflemektedir.

ÇSYS aracılığı ile Banka, müşterisi ve kredi faaliyetinin potansiyel çevresel ve sosyal risklerini tutarlı bir şekilde sınıflandırmakta ve ilgili ÇS etkileri değerlendirmektedir. Tanımlanan ÇS risk kategorisine göre riskleri ve etkileri azaltmak için Banka tarafından eylem planları geliştirilmekte ve kredi süresince performans izlenmektedir. Banka, kredi değerlendirilmesi yapılırken gerektiğinde ÇS risklerinin ve etkilerinin etkin bir şekilde anlaşılmasını ve sahaya özgü bir yönetim planının hazırlanmasını sağlamak için saha ziyaretleri yapabilir.

Bu bakış açısıyla Banka, faaliyetlerinin doğrudan etkilerini çevreye ve topluma duyarlı bir şekilde yönetmeyi hedeflemektedir. Bankanın operasyonel faaliyetlerinden kaynaklanan sera gazı emisyonları düzenli olarak izlenmekte ve azaltma hedefleri belirlenmektedir. Banka, kaynak tüketimini (enerji, su, kâğıt vb.) ve atık oluşumunu azaltmak için gereken önlemleri almayı taahhüt etmektedir.

8.2. Kapasite ve Kaynaklar

Banka, ÇSYS'nin kurum genelinde etkin bir şekilde uygulanması ve sürdürülebilmesi için gerekli kapasiteyi ve organizasyonu sağlamayı, rehberlerle ve üçüncü taraflarla ilişki kurmayı ve ÇSYS'nin kapsamını veya etkisini önemli ölçüde değiştirmemeyi taahhüt eder. Banka ortak finansman, ortak girişim ve fon yönetim ortaklığı faaliyetlerinde Ç&S durum tespiti yapmayı ve bu tür ortaklıklarda ÇSYS kapsamının ihlal edilmemesini sağlamayı taahhüt eder.

Eğitim ihtiyaçları belirlenir ve çalışanların kapasitelerini artırmak için gerekli eğitimler sağlanır. Sürdürülebilir kalkınma konusunda kamu farkındalığını artırmak amacıyla, sivil toplum kuruluşları ve diğer paydaşlarla birlikte gönüllü faaliyetler desteklenir.

8.3. Çevresel ve Sosyal Durum Tespiti (ÇSDT)

ÇSDT, bir proje veya yatırımla ilişkili potansiyel çevresel ve sosyal risklerin ve etkilerin değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirilen uzman analizidir. Bu süreç, projenin başlangıç aşamasında başlar ve uluslararası alanda kabul görmüş en iyi uygulamalar ve standartlara dayanır. Proje boyunca devam eder ve aşağıda açıklanan temel adımları içerir.

8.3.1. Uyumluluk Yükümlülükleri

Banka, tüm kredi faaliyetlerini yasal ÇS mevzuat ve yönetmeliklerine, Banka'nın mevcut politika ve prosedürlerine ve geçerli olduğu durumlarda uymayı taahhüt ettiği diğer ÇS standartlarla uygun olarak değerlendirir.

Fon sağlayıcısıyla aksi kararlaştırılmadığı sürece, Banka bu politika kapsamına giren tüm projelere IFC'nin Performans Standartlarını (IFC Çevresel ve Sosyal Sürdürülebilirlik Performans Standartları, 1 Ocak 2012 tarihli) ve TKYB kredi veren kuruluşlarının gerekliliklerini uygular. Bu performans standartları şunlardır:

Performans Standardı 1: Çevresel ve Sosyal Risk ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi

Performans Standardı 2: İşgücü ve Çalışma Koşulları

Performans Standardı 3: Kaynak Verimliliği ve Kirliliğin Önlenmesi

Performans Standardı 4: Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyeti

Performans Standardı 5: Arazi Edinimi ve Zorunlu Yeniden Yerleşim

Performans Standardı 6: Biyoçeşitliliğin Korunması ve Canlı Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi

Performans Standardı 7: Yerli Halklar

Performans Standardı 8: Kültürel Miras

8.3.2. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) Temel Sözleşmeleri

Banka ayrıca Dünya Bankası Grubu'nun İyi Uluslararası Sanayi Uygulamaları (GIIP) ile genel ve sektöre özgü Çevre, Sağlık ve Güvenlik (ÇSG) Kılavuz'larını da uygular.

Bu kılavuzlar, Banka'nın normal şartlarda kabul edebileceği ve mevcut teknolojiyle makul maliyetlerle yeni tesislerde genel olarak gerçekleştirilebileceği düşünülen performans düzeylerini ve ölçütlerini içermektedir.

8.3.3. Çevresel Sosyal Aksiyon Planı (ÇSAP)

TKYB ÇS Risk Değerlendirme süreci kapsamında, kredi işlemlerinin ÇS etkilerini en aza indirmek amacıyla müşterinin uygulaması gereken eylemleri belirleyen ve izleme programını içeren bir ÇSAP hazırlanır. ÇSAP, finansman anlaşmalarının bir parçası haline getirilir ve gerektiğinde uygulamayı desteklemek amacıyla müşterinin yerine getirmesi gereken yükümlülükleri içerir.

8.4. Müşterilerin Çevresel Sosyal Yönetişim Sistemini Güçlendirmek

Müşterilerin kapasitelerini geliştirmeleri ve çevresel ve sosyal performanslarını etkin bir şekilde artırmaları desteklenir Banka, finanse ettiği tüm yatırımlar için düzenli raporlamayı ve çevresel ve sosyal izlemenin gerçekleştirilmesini talep eder.

8.5. İzleme ve Raporlama

TKYB, bir projenin borçlusu/müşterisinin ÇS performansını, ÇSAP gereklilikleri doğrultusunda izler. Bu kapsamda, borçlu/müşteri tarafından sunulan izleme raporlarının, proje kapsamında belirlenen ÇSAP gerekliliklerine uygunluğunun incelenmesini içerir. TKYB'nin ÇS performansa yönelik izleme kapsamı ve yöntemi, projenin potansiyel Ç&S risk ve etkileriyle orantılı olacaktır.

8.6. Paydaş Katılımı

8.6.1. Danışmanlık ve Katılım

TKYB, dezavantajlı veya hassas olarak kabul edilen gruplarda dahil olmak üzere projeden etkilenen kişilere karşı ayrımcılık yapmadan, kapsayıcı bir yaklaşımla paydaşlarla erken ve sürekli iletişim kurmanın önemini farketmektedir. TKYB, borçlu veya müşterisinden, projeden etkilenen

kişiler ve diğer ilgili taraflar üzerindeki risklere ve etkilere orantılı bir şekilde bilgi paylaşımı yapmasını ve anlamlı bir istişare süreci yürütmesini talep eder. Bu süreç, proje tarafından etkilenmesi muhtemel bireylerin belirlenmesini de içerir. Özellikle dezavantajlı veya kırılgan grupların, projeden orantısız şekilde etkilenebileceklerinin dikkate alınması gerekir.

TKYB, gerekli görülen durumlarda, projeden etkilenen kişilerin endişelerini ve bu endişelerin bu politikaya uygun olarak proje tasarımı ve önlem planlarında borçlu/müşteri tarafından nasıl ele alınacağı anlamak için borçlu veya müşteri tarafından yürütülen istişare faaliyetlerine doğrudan katılım sağlar. TKYB, istişare süreci ile paydaş katılımının borçlu/müşteri tarafından nasıl uygulandığını takip eder.

Banka'nın faaliyetlerinin doğrudan ve dolaylı çevresel ve sosyal performansı, sürekli iyileştirme amacıyla yıllık olarak gözden geçirilir. Gerekli görüldüğünde, ÇSYS ile uyumlu şekilde onaylanan finansmanlar, ilgili risk kategorilerine göre Banka'nın web sitesinde düzenli olarak kamuoyuyla paylaşılır.

8.6.2. Bilgi Paylaşımı

TKYB, borçlu veya müşterinin, paydaşlarıyla yapacağı istişareler için projenin riskleri ve etkileri hakkında paydaşlarını bilgilendirmesini ister. Bu bilgilendirme süreci zamanında yapılmalı, kolayca erişilebilir bir yerde gerçekleştirilmeli ve projenin etkilediği kişiler ile diğer ilgili taraflarca anlaşılabilir bir formatta ve dilde sunulmalıdır. Bu sayede proje tasarımı ve önlem planlarına anlamlı katkı sağlanması mümkün olur. Ayrıca, projenin olumlu etkileri de izlenir ve gerekli görüldüğünde kamuoyuyla paylaşarak, dengeli ve şeffaf bir paydaş katılım süreci oluşturulmasını sağlar.

8.7. Kadının Güçlenmesi

TKYB, kadınların sosyal ve ekonomik olarak güçlenmesini şu yollarla desteklemeyi taahhüt eder;

- (i) Çalışanlarına eşit fırsatlar sunan kapsayıcı ve eşitlikçi bir kurum kültürünün desteklenmesi.
- (ii) Ayrımcılık türlerinin tamamını ortadan kaldırmak ve kadınların kaynaklara ve fırsatlara erişimini teşvik etmek için finansman faaliyetlerinde etkili bir ana akımlaştırma sürecinin yürütülmesi.

8.8. Proje Şikayet Giderme Mekanizması

TKYB, borçlu veya müşterisinden, projeye bağlı ÇS risk kategorisiyle orantılı bir şikayet giderme mekanizması kurmasını talep eder. Bu mekanizma, projeden etkilenen kişilerin proje kapsamında yaşadığı endişe ve şikayetlerin alınması ve çözülmesi amacıyla oluşturulur. Müşteri, ŞGM hakkındaki ilgili bilgileri tüm paydaşlara duyuracaktır.

Projeden etkilenen kişiler, projeyle ilgili şikayetlerini proje düzeyindeki şikayet mekanizması aracılığıyla iletebilir. Eğer şikayet sahibi, aldığı yanıttan memnun kalmazsa veya herhangi bir çözüm sağlanamazsa, şikayet TKYB'nin şikayet mekanizmasına taşınabilir. Ancak, projeden etkilenen kişilerin diğer çözüm yollarına başvurmadan önce proje düzeyindeki mekanizmayla şikayetlerini çözmek için iyi niyetli çaba göstermeleri beklenir.

8.9. TKYB Şikayet Giderme Mekanizması

Banka'nın faaliyetlerinden veya finansman sağladığı projelerden doğrudan ve/veya önemli ölçüde etkilenen herhangi bir taraf; kimlik belirtilerek veya anonim şekilde şikayetini aşağıdaki kanallar üzerinden bankaya iletebilmektedir;

- Web sitesi: <https://kalkinma.com.tr/bizi-taniyin/cevreci-kalkinma/cevre-sikayet-mekanizmasi>
- E-mail: surdurulebilirlik@kalkinma.com.tr
- Posta: Banka'ya yazılı dilekçeyle başvuru yapılabilir.

İletilen tüm şikayetler sistematik şekilde kaydedilir, zamanında yanıtlanır ve üst yönetime periyodik olarak raporlanır.

9. POLİTİKA REVİZYONU VE PAYLAŞIMI

Bu Politikanın takibinden ve güncellenmesinden Sürdürülebilirlik Komitesi, onaylanmasından ve yürürlükten kaldırılmasından Yönetim Kurulu sorumludur. Politika, mevzuatta değişiklik olması, ihlallerin ortaya çıkması veya iyileştirme ihtiyacı doğması durumlarında gerekli olan en kısa sürede güncellenir. Bu Politikayla ilgili tüm güncellemeler, Bankanın internet sitesi aracılığıyla kamu ile paylaşılır. Bu Politika 12 Aralık 2025 tarihinde Yönetim Kurulunun onayı ile yürürlüğe girmiştir.

Bu Politikanın yürürlüğe girmesiyle 17.01.2020 tarih ve 2020-01-05/006 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Çevre ve Sosyal Politikası yürürlükten kaldırılmıştır.

10. DOKÜMAN TARİHÇESİ

Revizyon Tarihi	Revizyonun Konusu	Revizyon No	Revize Eden	Revizyonu Onaylayan
12.12.2025	Dokümanın hazırlanması	R-00	İlk Yayım	Yönetim Kurulu

EK-1 TKYB FİNANSE EDİLMEYEN FAALİYETLER LİSTESİ

Banka, aşağıdaki projeleri/faaliyetleri doğrudan finanse etmeyeceğini taahhüt eder:

1. Zorla Çalıştırma¹ veya zararlı veya sömürücü biçimlerde çocuk işçi çalıştırma²;
2. Türk yasalarına göre veya uluslararası sözleşmelere göre yasa dışı kabul edilen herhangi bir ürün veya faaliyetin üretimi ve/veya ticareti, örneğin;
 - a) PCB³ (Poliklorlu bifenil) içeren ürünlerin üretimi veya ticareti,
 - b) Uluslararası alanda yasak olan ilaçların, pestisit (böcek ilacı) / herbisit (bitki öldürücü ilaç) ve diğer zararlı maddelerin üretimi ve ticareti, (Rotterdam Sözleşmesi, Stockholm Sözleşmesi)⁴
 - c) Uluslararası alanda yasaklanmış ozon tabakasına zarar veren maddelerin üretimi ve ticareti, (Montreal Protokolü)⁵
3. Yaban hayatı ticareti, CITES⁶ (Nesli Tehlikede Olan Yabani Bitki ve Hayvan Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme) kapsamında düzenlenmiş yaban hayatı ürünlerinin ticareti veya üretimi;
4. Türk veya uluslararası yasalar tarafından yasaklanmış atıkların sınır ötesi hareketleri, (Basel Sözleşmesi)⁷;

1 Zorla çalıştırma, bir bireyden zorla veya ceza tehdidi altında zorla alınan, gönüllü olmayan her türlü iş veya hizmet anlamına gelir (buna, sözleşmeli işçilik, borç karşılığı işçilik veya benzeri iş sözleşmesi düzenlemeleri veya insan ticareti mağdurlarının çalıştırılması gibi her türlü zorla veya mecburî çalışma da dahildir).

2 Bu Liste kapsamında, zararlı veya sömürücü çocuk işçiliği biçimleri, doğası gereği veya gerçekleştirildiği koşullar gereği sağlıklarını, güvenliklerini veya ahlaklarını tehlikeye atma olasılığı bulunan işlerde 18 yaşın altındaki çocukların çalıştırılması anlamına gelir; ancak Projenin bulunduğu ülkenin yasaları veya düzenlemeleri, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 1973 tarihli Asgari Yaş Sözleşmesi'ne uygun olarak, en az 16 yaşında olan çocukların sağlıklarının, güvenliklerinin ve ahlaklarının tam olarak korunması ve ilgili faaliyet dalında yeterli özel eğitim veya mesleki eğitim almış olmaları koşuluyla bu tür işlerde çalıştırılabileceğini öngörüorsa, o zaman çocuk işçiliği, bu yasa ve düzenlemelere uymayan işlerde çocukların çalıştırılması anlamına gelir.

3 PCBler: Poliklorlanmış bifeniller, yüksek oranda toksik kimyasallardan oluşan bir gruptur. PCB'lerin 1950'den 1985'e kadar uzanan yağla dolu elektrik transformatörlerinde, kapasitörlerde ve şalt tesislerinde bulunma olasılığı yüksektir.

4 Birleşmiş Milletler'in Tüketimi ve/veya Satışı Hükümetler Tarafından Yasaklanan, Geri Çekilen, Ciddi Şekilde Kısıtlanan veya Onaylanmayan Ürünlerin Konsolide Listesi; Uluslararası Ticarette Belirli Tehlikeli Kimyasallar ve Pestisitler İçin Önceden Bilgilendirilmiş Onay Prosedürleri Sözleşmesi (Rotterdam Sözleşmesi); Kalıcı Organik Kirleticiler Hakkında Stockholm Sözleşmesi; Dünya Sağlık Örgütü'nün Tehlikeye Göre Pestisitlerin Tavsiye Edilen Sınıflandırması. Aşama aşama kullanımdan kaldırılan veya yasaklanan farmasötik ürünlerin listesi <http://www.who.int> adresinde mevcuttur. Aşama aşama kullanımdan kaldırılan veya yasaklanan pestisitler, herbisitler ve diğer tehlikeli maddelerin listesi <http://www.pic.int> adresinde mevcuttur.

5 Ozon Tabakasını Tahrip Eden Maddeler (ODS): Stratosferik ozon ile reaksiyona girerek ozon tabakasını tahrip eden ve yaygın olarak bilinen "ozon deliklerine" neden olan kimyasal bileşiklerdir. Ozon Tabakasını Tahrip Eden Maddeler Hakkındaki Montreal Protokolü, ODS'leri ve bunların hedef azaltma ve aşamalı olarak ortadan kaldırma tarihlerini listeler. Aerosoller, soğutucular, köpük şişirme maddeleri, çözücüler ve yangın söndürme maddeleri de dahil olmak üzere Montreal Protokolü tarafından düzenlenen kimyasal bileşiklerin listesi, imzalayan ülkeler ve aşamalı olarak ortadan kaldırma hedef tarihleriyle birlikte, Birleşmiş Milletler Çevre Programı'ndan (UNEP) edinilebilir: <http://www.unep.org/ozone/montreal.shtml>

6 Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme (CITES). CITES listesinde yer alan türlerin listesine CITES sekreterliğinden ulaşılabilir: <http://www.cites.org>.

7 Tehlikeli Atıkların Sınırlar Ötesi Taşınması ve Bertaraf Edilmesinin Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesi'nin amacı, tehlikeli ve diğer atıkların sınırlar ötesi taşınması, bertaraf edilmesi ve geri dönüşümünden doğabilecek tehlikeleri ortadan kaldırmaktır <http://www.basel.int>.

5. Ateşli silah ve mühimmat üretimi veya ticareti⁸ ;
6. Alkollü içecek (bira ve şarap hariç) üretimi veya ticareti ⁸;
7. Tütün ürünleri üretimi veya ticareti⁸;
8. Kumar, kumarhane ve eşdeğer girişimler⁸;
9. Bağlanmamış asbest lifi ticareti veya üretimi ⁹;
10. Projenin bulunduğu ülkenin mevzuatı veya biyoçeşitlilik kaynaklarının veya Bonn Sözleşmesi, Ramsar Sözleşmesi, Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunması Sözleşmesi ve Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi gibi biyoçeşitlilik veya kültürel kaynakların korunmasına ilişkin uluslararası sözleşmeler tarafından yasaklanan faaliyetler;
11. Ticari ağaç kesimi veya birincil tropikal yağmur ormanlarında veya yaşlı ormanlarda kullanılmak üzere ekipman satın alınması;
12. Sürdürülebilir şekilde yönetilmeyen ormanlardan ahşap veya diğer orman ürünlerinin üretim veya ticareti kapsayan faaliyetler;
13. Çok sayıda hassas veya korunan türe zarar veren ya da denizel biyoçeşitlilik ve habitatlara tehlike oluşturan denizcilik veya kıyı balıkçılığı uygulamaları
14. IMO gereklilikleri ile uyumlu olmayan, petrol veya diğer tehlikeli maddelerin tankerlerle nakliyesi (IMO, MARPOL, SOLAS and Paris MOU)¹⁰.

⁸ Bu, söz konusu faaliyetlere esas itibarıyla katılmayan proje sponsorları için geçerli değildir. "Esas itibarıyla katılmayan" ifadesi, ilgili faaliyetin proje sponsorunun birincil faaliyetlerine bağlı olduğu anlamına gelir.

⁹ Bu, asbest içeriğinin yüzde 20'den az olduğu bağlı asbest çimento levhalarının satın alınması ve kullanılması için geçerli değildir.

¹⁰ Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) şartlarına aykırılık: Gemilerden Kaynaklanan Kirlenmenin Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesine (MARPOL), Denizde Can Güvenliği Uluslararası Sözleşmesine (SOLAS), Uluslararası Güvenlik Yönetim Koduna uygun sertifikasyonu olmayan, Paris Liman Devleti Kontrolüne Mutabakat Muhtırası (Paris MOU) ve tankerler ve MARPOL yönetmeliği 13G uyarınca tarafından yasaklanan ve 25 yaşından büyük tek cidarlı tankerler kullanılmamalıdır.

<http://www.imo.org/About/Conventions/ListOfConventions/Pages/International-Convention-for-thePrevention-of-Pollution-from-Ships-%28MARPOL%29.aspx>.